

چکیده

مقدمه: کارآفرینی موتور رشد اقتصادی و نماد اصلی نوآوری در یک کشور است. نظام سلامت کشور به منظور برون رفت از مشکلات و ارائه خدمات بهتر نیازمند مدیران کارآفرین است. پژوهش حاضر باهدف ارائه الگوی پرورش مدیران کارآفرین در نظام سلامت ایران انجام گرفته است.

روش: این پژوهش به روش تلفیقی در چهار مرحله شامل پژوهش تطبیقی، مصاحبه، تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی انجام گرفت. ابتدا با انجام مرور منابع به عنوان مرحله مقدماتی، ابعاد و مؤلفه‌های اولیه و طراحی جدول مقایسه‌ای برای مطالعه تطبیقی کشورهای منتخب به دست آمد. در مرحله اول، پژوهش تطبیقی کشورهای منتخب صورت گرفت و ابعاد و مؤلفه‌های به دست آمده برای تهیه فرم مصاحبه مرحله بعد مورد استفاده قرار گرفت. مرحله دوم پژوهش به روش کیفی و با مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با ۲۲ نفر از خبرگان موضوع انجام شد. خبرگان بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف مورد مصاحبه چهره به چهره قرار گرفتند. در مرحله سوم بر اساس مؤلفه‌های به دست آمده از مصاحبه‌ها پرسشنامه عوامل مؤثر بر پرورش مدیران کارآفرین در نظام سلامت تدوین و با نمونه متشکل از ۳۴۷ نفر از افراد ذی صلاح با روش تحلیل عامل اکتشافی بررسی شد. از نتایج تحلیل عاملی اکتشافی الگوی اولیه پژوهش ترسیم گردید و سپس با انجام تحلیل عاملی تأییدی با نمونه متشکل از ۲۴۰ نفر از افراد ذی صلاح الگوی نهایی ابعاد و مؤلفه‌های مؤثر بر پرورش مدیران کارآفرین در بخش سلامت مورد تأیید قرار گرفت. داده‌ها با بهره‌گیری از نرم‌افزارهای SPSS 22 و Lisrel 8.80 به روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بر اساس مطالعه تطبیقی ۳۷ مؤلفه به عنوان مؤلفه‌های پرورش مدیران کارآفرین در کشورهای منتخب مشخص شدند. نتایج به دست آمده از مصاحبه‌ها نشان داد که پرورش مدیران کارآفرین در نظام سلامت ایران، تحت تأثیر ۶۱ مؤلفه در قالب ۶ بعد کلیدی است که شامل بعد فردی، سازمانی، محیطی، آموزشی، ساختاری و خانوادگی بودند. یافته‌های حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی در نهایت بیانگر الگوی پژوهش بود که با ۵ بعد کلیدی و ۴۳ مؤلفه و بر اساس بیشترین بار عاملی به ترتیب شامل بعد فردی، سازمانی، محیطی، آموزشی و خانوادگی به عنوان الگوی پرورش مدیران کارآفرین در نظام سلامت کشور معرفی گردید.

نتیجه‌گیری: سازمان‌های بهداشتی و درمانی ایران برای رویارویی با چالش‌های نظام سلامت، رقابت در عرصه بین‌المللی و داشتن عملکرد موفق نیازمند پرورش مدیران کارآفرین می‌باشند. سپردن صنعت سلامت به دست مدیران کارآفرین در بلندمدت باعث بازگشت نتایج مثبت رشد و توسعه به بدنه نظام سلامت کشور خواهد شد. از این رو الگو و راهکارهای ارائه شده این پژوهش می‌تواند موجب کمک به توسعه پرورش مدیران کارآفرین و عملکرد موفق بخش سلامت کشور گردد.

کلیدواژه‌ها: پرورش، مدیر کارآفرین، نظام سلامت، الگو